Ungdommens fylkesutval si innstilling til

Ungdommens planprogram 2019

Innhold

Innhold ... 1
Del 1: Visjon og verdiar for Ungdommens fylkesting ... 2
Visjon ... 2
Verdiar ... 2
Del 2: Mål for perioden ... 3
Del 3: Tiltak ... 4
Opplæring og helse ... 4
Kultur, idrett og regional utvikling ... 5
Miljø og samferdsel ... 6
Eigen organisasjon ... 6
Del 4: Utdjupingsdokument til Ungdommens planprogram ... 8
Formål ... 8
Visjon og verdiar ... 8
Mål og tiltak ... 8

Del 1: Visjon og verdiar for Ungdommens fylkesting

Visjon

Ungdom fører Hordaland vidare

Verdiar

Involverande

Vi er bindeleddet mellom ungdom i Hordaland og fylkeskommunen. Vi fokuserer på eit godt samarbeid og aktiv inkludering av ungdom i politikken.

Framtidsretta

Vi ser framover og påverkar politikken i Hordaland til det beste for ungdom i framtida.

Slagkraftig

Vi kjempar hardt for at ungdom skal bli høyrd og få størst mogeleg påverknadskraft i fylkespolitikken.

Del 2: Mål for perioden

Opplæring og helse
UFT meiner..

1. Gratis skuleprinsippet er svært viktig, skule og utdanning skal vere gratis.
2. Dersom det skal gjerast endringar i utdanningstilbodet må det gjerast på eit pedagogisk grunnlag, eller det må reflektere søkjartala ved det aktuelle studieprogrammet /studiestaden.
3. Fråfallet i den vidaregåande skulen skal vere mindre enn 15 prosent.
4. Fråværsreglementet skal praktiserast likt for alle elevar ved vidaregåande skular i Hordaland. Lovleg grunn for fråvær skal vere rimeleg i samband med elevane sin kvardag.
5. Dei vidaregåande skulane i fylket skal leggje til rette for sunne matvanar blant ungdom.
6. God psykisk helse skal fremjast og setjast fokus på blant ungdom.
7. Det skal leggjast til rette for alternativ undervisning i den vidaregåande skulen.
8. Seksualundervisninga i den vidaregåande skule må betrast.
9. Ein skal arbeide for betre integrering på vidare-gåande skular.
10. Lærelingordninga skal reflektere behovet slik at alle får moglegheit til å fullføre utdanninga.
11. Å samla elevråda ved dei vidaregåande skulane i Hordaland for å skapa samarbeid og dialog på eit politisk nøytralt grunnlag.
12. Sammenhengen mellom utdanning og arbeidsliv er viktig, og derfor skal elever på yrkesfag kunne møte reelle arbeidssituasjoner.
13. Det er viktig å øke lærernes digitale kompetanse slik at de kan utdanne elever som er klare til å møte et digitalisert arbeidsliv.
14. Auke grensa på politisk fråvær.
15. Ungdom i fylket skal ha ei sterk røyst i samfunnsdebatten.

Kultur, idrett og regional utvikling
UFT meiner..

1. Folkehelse er eit viktig aspekt for unge og UFT ynskjer å bidra til at folkehelsearbeidet i fylkes-kommunen får innspel frå ungdom sine perspektiv
2. Kulturtilbodet til ungdom skal halde fram og for-betrast.
3. Skular i fylket skal bli meir attraktive for ungdom med fylkesbibliotek og bibliotek ved vidaregåande skule.
4. Offentlege bygg skal bli lettare tilgjengeleg for utlån, særleg fleire opne idrettsfasilitetar og fleire gratis øvingslokalar for utvikling av musikkmiljøet.
5. Arrangement tilpassa ungdom skal framhevas og forbetrast.
6. Ungdom skal medverke i prosessen av utvikling av den nye regionen.

Miljø og samferdsel
UFT meiner..

1. Hordaland fylkeskommune må arbeide for å gjere kollektivtransport meir attraktiv for ungdom.
2. Kollektivtilbodet i Hordaland bør utbetrast. Bussavgangane bør verte betre tilpassa skuletidene.
3. Hordaland fylkeskommune skal arbeide for å betre trafikksikringa for ungdom.
4. Ungdommens fylkesutval skal vere ein aktiv pådrivar innanfor klima-, energi- og miljøpolitikk i Hordaland fylkeskommune.

Eigen organisasjon
UFT meiner..

1. Ungdommens fylkesutval skal vere organisert etter ein modell som fremjar effektivt arbeid både innanfor UFU og mot HFK.
2. Kvar kommune i Hordaland skal ha eit medverknadsorgan for ungdom, til dømes ungdomsråd eller ungdommens kommunestyre, som skal ha medverknad på sakar som vedgår ungdom og deira lokalmiljø.
3. Det skal vere eit nasjonalt medverknadsorgan for ungdom. Medverknadsorgan for ungdom skal lovfestast på kommunalt, fylkeskommunalt og nasjonalt nivå. Dei tre nivåa skal med utgangspunkt i ungdomsrådskanalen henge saman og byggje på kvarande. Medverknadsorgana på fylkeskommunalt og nasjonalt nivå skal velje eit arbeidsutval som skal arbeide gjennom året. Retningslinjer skal utarbeidast i samarbeid med ungdom og gjennom desse organa skal ungdom ha reel innflytelse.
4. Samarbeid og dialog mellom Ungdommens fylkesutval og ungdomsråd/ungdommens kommunestyre er særs viktig.
5. Ungdommens fylkesting og Ungdommens fyl-kesutval skal vere meir synleg blant ungdom og innanfor Hordaland fylkeskommune.

Kvart år skal Ungdommens fylkesutval rapportere om måla for perioden med informasjon, vurdering og forslag til tiltak for neste år.

Del 3: Tiltak

Denne delen av Ungdommens planprogram er tiltak. Den heng saman med måla for perioden (del 2), slik at alle tiltaka er underlagt eit mål. Tiltaka seier noko om kva Ungdommens fylkesutval konkret kan gjere for å opp- nå måla for perioden.

Opplæring og helse

UFT meiner at..

1. **Gratis skuleprinsippet er svært viktig, skule og utdanning skal vere gratis.**
   a. UFU går imot kopi- og utskriftsavgift ved vidaregåande skular.
   b. UFU skal arbeide for at alt naudsynt skulemateriell vert dekka av grunnstipendet.

2. **Fråfallet i den vidaregåande skulen skal vere mindre enn 15 prosent.**
   a. UFU skal arbeide for fleire alternative utdanningstilbod som til dømes produksjonsskular.

3. **Tannhelsetenesta skal vere god og rimeleg for ungdom i fylket.**
   a. UFU skal arbeide for at endringar i klinikkstruktur skal skje på et grunnlag som betrar tilbodet for ungdom.

4. **God psykisk helse skal fremjast og setjast fokus på blant ungdom.**
   a. UFU skal aktivt arbeide for at det skal gis fleire midlar til helsesøsterordninga, skulepsykologar, miljøterapeuter. Det skal vere ein helsearbeider på skulen kvar dag.
   b. UFU skal arbeide for at det skal fastsettas at alle helsesøstrer skal ha minst 2 årlege samtalar/presentasjonar for elevar der det blir gjennomgått tiltak som enkeltungdom kan gjere for å betre eigen helse.
   c. UFU skal prioritere arbeid for å fremje eit mangfald av identitetar, til dømes ved å delta på Bergen Pride.
   d. UFU skal arbeida aktivt for fleire miljøtiltak på alle skular, som til dømes «miljøgruppa» på Slåtthaug vidaregåande skule og at alle Hordaland-skular er MOT-skuler. Dette skal gjeres med særleg fokus på yrkesfaglege skular.
   f. UFU skal føreslå til folkehelseplanen at alle vidaregåande skuler i fylket blir pålagt å utarbeide ein plan mot mobbing, i samarbeid med skulen sine elevar og mobbeombodet i Hordaland.

5. **Det skal leggjast til rette for alternativ undervisning i den vidaregåande skulen.**
   a. UFU skal arbeide for fleksibel studietid på fleire skular enn Amalie Skram vidaregåande skule og Olsvikåsen vidaregåande skule.
   b. UFU skal arbeida for at skulane skal tilby leksehjelp for å tilretteleggja for elevane.
   c. UFU skal arbeide for at dei vidaregåande skulane skal leggja tilrette for meir fysisk aktivitet i skulekvardagen.

6. **Seksualundervisninga i den vidaregåande skule må betrast.**
   a. UFU skal arbeide for ein meir omfattande seksualundervisning. Den skal vera haldningsskapande, og ha fokus på inkludering, kunnskap, betre helse og ulike legningar.
   b. UFU skal arbeida for at seksualundervisninga ved alle vidaregåande skular i fylket skal gjennomførast av helse- søster eller anna helsefagleg personell.
   c. UFU skal arbeide for å betre kjennskap til organisasjonar som arbeider for å betre seksualundervisninga i skulen.

7. **Ein skal arbeide for betre integrering på vidaregåande skular.**
   a. UFU skal arbeide for hyppigare norskkurs for minoritetsspråklege vidaregåande skule elevar, slik at fleire ungdommar med flyktning- og asylbakgrunn har betre moglegheit til å byrje tidleg med utdanninga.
   b. UFU skal arbeida for at det innførast ein obligatorisk dag, på tvers av klasser og linjer, der ein arbeider for å bli betre kjent. Dette for å betre inkludering i skolen.
   c. UFU skal arbeida for at det vert nytta MIKS-klassar i undervisninga for å skapa god integrering i skulen.

8. **Lærlingordninga skal reflektere behovet, slik at alle får moglegheit til å fullføre utdanninga**
   a. Lærlingar som ikkje består sveineprøve/fagprøve skal likevel få eit individuelt utforma kometansebevis av arbeidsgjevar for det utførte arbeide.

9. **Sambandet mellom utdanning og arbeidsliv er viktig, og derfor skal elevar på yrkesfag kunne møte reelle arbeidssituasjonar.**
   a. UFU skal jobbe aktivt for å innføre vekslingsmodellen for yrkesfag i fleire skular i Hordaland.

10. **Det er viktig å øke lærernes digitale kompetanse slik at de kan utdanne elever som er klare til å møte et digitalisert arbeidsliv.**
    a. Fleire lærarar skal få tilstrekkeleg vidareutdanning innan IKT.

Kultur, idrett og regional utvikling

UFT meiner at..

1. **Folkehelse er eit viktig aspekt for unge, og UFT ynskjer å bidra til at folkehelsearbeidet i fylket får innspel frå ungdom sine perspektiv.**
   a. UFU skal arbeide for at det vert arrangert førebyggande opplæring mot rusmisbruk av relevante ungdomsorganisasjonar i dei vidaregåande skulene.

2. **Kulturtilbode og andre arrangement for ungdom skal styrkast, oppretthaldast og fremhevast.**
   a. UFU skal arbeide for fleire opne idrettarenaer for ungdom som til dømes «åpen sal»-tilbod og «Fysak».
   b. UFU skal arbeide for billigare kulturtilbod for ungdom med rabattar på mellom anna VilVite, teater, museer og kunstutstillingar.
   c. UFU skal arbeide for å gjere biblioteksbruk attraktivt for ungdom gjennom til dømes tilpassa opningstid og U-rom eller opphaldsstad for ungdom på biblioteka.
   d. UFU skal oppretthalde eit godt samarbeid med idrettsavdelinga for å betre idrettsaktivitetar og hendingar for ungdom.

3. **Fylkesbiblioteket og bibliotek ved vidaregåande skular i fylket skal bli meir attraktive for ungdom.**
   a. UFU bør arbeide for at biblioteka blir meir tilpassa ungdom, særskilt ungdom som treng ressursar som grupperom til skulearbeid.

4. **Offentlege bygg skal bli lettare tilgjengeleg for utlån, særleg fleire opne idrettsfasilitetar og fleire gratis øvingslokalar for utvikling av musikkmiljøet.**
   a. UFU skal arbeide for at fylkeskommunen skal gjere det lettare for ungdom å vite om og få informasjon om opne idrettsfasilitetar.
   b. UFU skal arbeide for at fylkeskommunen skal lage fleire idrettsarenaer som «Fysak».

Miljø og samferdsel

UFT meiner at..

1. Hordaland fylkeskommune må arbeide for å gjere kollektivtransport meir attraktiv for ungdom.

a. UFU skal arbeide for å sikre at prisen på ungdomskortet ikkje oveskrider 45% av prisen på periodeskyss for vaksne per månad.
b. UFU skal arbeide for at månedskortet for barn og student gjelde i heile fylket.
c. UFU skal arbeide for å innføre bruk av ungdomskort på strekningar innanfor fylket på regiontoga.

2. Kollektivtilbodet i Hordaland bør utbetrast. Bussavgangane bør verte betre tilpassa skuletidene.

a. UFU skal be om ein orientering frå Samferdselsavdelinga angåande korleis avgangar er tilpassa skuletidene og korleis korrespondansen mellom avgangar leggjast opp.
b. UFU kan samarbeide med ungdomsråd og fylkeskommunen om utbetring av kollektivtransportavgangar i fylket.
c. UFU skal arbeide for at nattbuss tilbodet i fylket skal både betrast og oppretthaldas, særskilt i distrikta.

3. Hordaland fylkeskommune skal arbeide for å betre trafikksikringa for ungdom.

a. UFU skal be om ein orientering frå Samferdselsavdelinga angåande trafikksikring for ungdom.
b. UFU skal halde seg orientert om sakar i Fylkestrafikksikringsutval i Hordaland og fremje sakar ved trong.
c. UFU skal arbeide for trafikksikre og miljøvennlege vegar i Hordland, og arbeide for å redusere vedlikehaldsetterslepet på fylkesvegane.
d. UFU skal arbeida for at det skal vere trepunktsbelte på alle bussane i Hordaland.
e. UFU skal arbeide for å gjere det meir attraktivt for ungdom i Hordaland å bruke belte på buss.

4. Ungdommens fylkesutval skal vere ein aktiv pådrivar innanfor klima-, energi- og miljøpolitikk i Hordaland fylkeskommune.

a. UFU skal kome med uttale til Klimaplanen når den rullerast kvart år.
b. UFU skal vere ein aktiv deltakar i Klimarådet.
c. UFU skal arbeide for meir miljøvenlege fylkeskommunale bygg, med særlig fokus på vidaregåande skular
d. UFU skal arbeide for kjøttfri-måndag ved alle fylkeskommunale bygg i Hordaland
f. UFU skal vere aktiv pådrivar for avfallsortering på fylkeskommunale bygg, særskilt vidaregåande skular.
g. UFU skal bidra og arbeide for papir- og plastreduksjon i fylkeskommunen
h. UFU skal vere ein aktiv pådrivar for miljøvenlege formar for drivstoff på bussar i fylkeskommunen.
i. UFU kan samarbeide med miljøorganisasjonar som Natur og Ungdom, Changemaker og Framtiden i våre hender.
k. UFU går imot store naturinngrep som følgjer av næringsverksemd i Hordaland.

Eigen organisasjon

UFT meiner at..

1. Ungdommens fylkesutval skal vere organisert etter ein modell som fremjar effektivt arbeid både innanfor UFU og mot HFK.

a. UFU skal sjå til at alle føler seg velkommen til utvalet og at allle har ein moglegheit til å fremje si meining..
b. UFU bør sende representantar på dei ulike partia sine gruppemøter når det er oppe saker som er aktuelle for UFU.

2. Medverknadsorgan for ungdom skal vera ein god plattform kvar ungdom skal ha reell innflyting i samfunnsdebatten.

a. UFU skal hjelpe med rådgjevnad og oppfølging av ungdomsråd i dei kommunane som ikkje har dette.
b. UFU skal arbeide aktivt, saman med andre fylkeskommunale medverknadsorgan for ungdom, for å fremje saker.
c. UFU skal vere ein aktiv pådrivar innan Arbeidsgruppe for oppretting av Nasjonalt Ungdomsråd.
d. UFU skal fremja meir politisk samarbeid mellom og innan dei ulike medverknadnivåa.
e. UFU skal arbeida for eit tett samarbeid med relevante ungdomsorganiasjonar.

3. Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal vere meir synleg blant ungdom og innanfor Hordaland fylkeskommune.

a. UFU skal utarbeide ei betre heimeside med meir informasjon.
b. UFU skal leggje ut minimum fire sakar i månaden på Facebook eller Instagram .
c. UFU skal utarbeide ein informasjonspakke for UFT som kan distribuerast på skular, arrangement, fylkeshuset, kulturmønstringa, osv.
d. UFU skal ha minst seks saker i media i løpet av perioden.
e. UFU skal presentere seg for politiske utval og avdelingar i HFK.
f. UFU skal presentere seg og sakene til UFT på eit fylkesting og eit fylkesutval i løpet av perioden.
g. UFU skal arrangere debatt for ungdom i fylket i samarbeid med aktuelle samarbeidspartnarar.

4. Samarbeid og dialog mellom Ungdommens fylkesutval og ungdomsråd/ungdommens kommunestyre er særs viktig.

a. UFU skal arrangere ei nettverkssamling årleg over to dagar for ungdomsråd/ungdommens kommunestyre der hovudfokuset er på samarbeid og dialog både på tvers av råda og opp mot UFU.
b. UFU skal fremje godt samarbeid og dialog mellom Ungdommens fylkesutval og ungdomsråd/ungdommens kommunestyre gjennom ein kontaktpersonordning.
c. UFU skal ta kontakt med alle ungdomsråda i løpet av året for å ha god dialog og rådgjeving.

Del 4: Utdjupingsdokument til Ungdommens planprogram

Formål

1.1 Ungdommens planprogram er Ungdommens fylkesting sitt øvste politiske dokument. Ungdommens planplanprogram inneheld sakane Ungdommens fylkesutval skal arbeide med det komande året etter at det er vedteke.

1.2 Oppstår det konflikt mellom Ungdommens planprogram og andre vedtak gjort i Ungdommens fylkesting eller Ungdommens fylkesutval, gjelder Ungdommens planprogram som Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval sin politikk. Dette er i samsvar med vedtektene til Ungdommens fylkesting.

Visjon og verdiar

2.1 Del 1 av Ungdommens planprogram skal innehalde visjon og verdiar for Ungdommens fylkesting.

2.2 Visjonen for Ungdommens fylkesting skal vere framtidsretta og vise korleis det er ynskjelig at rolla til Ungdommens fylkesting skal vere.

2.3 Verdiane til Ungdommens fylkesting skal vere gode verdiar som fortel kva som vert verdsatt av Ungdommens fylkesting. Verdiane skal beskrive sjølve kjernen i organet og korleis det skal arbeide.

Mål og tiltak

3.1 Ungdommens planprogram skal vere delt opp i fire ansvarsområder; Utval for opplæring og helse, Utval for kultur, idrett og regional utvikling, Utval for miljø og samferdsel og Eigen organisasjon.

3.2 Del 2 av Ungdommens planprogram skal innehalde mål for perioden. Dette er overordna mål over kva ungdommen i fylket ynskjer å oppnå.

3.3 Del 3 av Ungdommens planprogram skal innehalde tiltak. Denne delen heng saman med måla for perioden, slik at alle tiltaka er underlagt eit mål. Tiltaka seier noko om kva Ungdommens fylkesutval konkret kan gjere for å oppnå måla for perioden.

Notat:

Notat: